

Despre Tărlungeni

Despre vechimea satului Tărlungeni, din documentele cercetate, se poate afirma că datează din secolul al XV-lea. Originea numelui se trage de la râul Tărlung, care traversează partea de vest a comunei. Ca mențiune documentară putem aminti următoarele: în luna noiembrie ziua 4, anul 1484 s-a încheiat în orașul Brașov un document în care se arată plângerea comunei Prejmer împotriva satului Tărlungeni pentru apa râului Tărlung. Pentru soluționarea acestei probleme s-a deplasat la fața locului chiar voievodul Transilvaniei, Istvan Bathori, împreună cu judecătorul Brașovului și, în fața tuturor locuitorilor din Tărlungeni și Prejmer, s-a hotărât ca să fie lăsată o parte din apa Tărlungului să se scurgă și pe hotarul satului Tărlungeni pentru adăparea vitelor și pentru mori, iar restul apei să rămâne în albia veche.

Ca informații locale se știe că denumirea așezării s-ar fi luat după așezarea populației cu casele la distanțe mari unele de altele pe un teritoriu mai lung, care s-a numit Târlă lungă, și de aici s-a numit Tărlungeni. O altă afirmație primită tot din partea populației ar fi că originea numelui ar proveni din limba latină, Terra-Longa.

Sub aspect administrativ, satul a aparținut din secolul al XV-lea județului Alba de Sus, nedezipindu-se de domnii feudali până în anul 1499, când regele Vladislav, având încurcături bănești, zălogește orașului Brașov în schimbul unor noi împrumuturi, cele șapte sate săcelene, din care făcea parte și Tărlungeni, împreună cu Apața și Crisbav și care aparțineau de cetatea Branului. Cu toate că au fost predate Brașovului, castelanul Branului administrează satele zălogite mai departe, încasând dări și dijme. În anul 1650, principele Ardealului, Rákóczi Gyorgy (Gheorghe) al II-lea cedează Brașovului definitiv cetatea Branului cu cele șapte sate săcelene până în anul 1784, când împăratul Iosif al II-lea desființează districtul Brașovului, iar comunele din S-V trec la județul

Făgăraș, iar comunele din restul districtului printre care și Tărlungeniul, trec la județul Trei Scaune, pentru ca șase ani mai târziu, adică în 1790, să revină la forma de district Brașov, în care se găsea și satul Tărlungeni. În anul 1850 districtul Brașov desființându-se, localitatea a fost alipită la districtul Sibiu. În anul 1854 Tărlungeni, trece din nou la districtul Brașov, care are o prefectură cu zece preturi, din care una la Săcele. Din anul 1876, satul aparține de comitatul Brașov care are trei preturi, formă care se menține până în anul 1925, când se formează cinci plăși, plasa Săcele având șapte comune. Prin legea administrativă din 1930, județul Brașov se împarte în trei plăși, dintre care una era plasa Săcele cu 16 comune, printre care și comuna Tărlungeni. În anul 1932 plasa Săcele se mărește prin desființarea plăsii Buzăului; împărțirea nefiind practică, anul următor se desființează, revenindu-se la forma veche cu 7 comune.

Din timpurile cele mai vechi, satul era locuit de țărani liberi, nefiind nici un nobil feudal în localitate. Satul făcea parte din acele treisprezece sate libere, care erau date prin documentul lui Ludovic I din 15 noiembrie 1377, orașului Brașov, cu condiția ca aceste sate să ajute să se clădească cetatea Branului. În urma acestui document, țărani din aceste treisprezece sate, au devenit iobagii cetății, fiind obligați să facă numai serviciul militar.

Evenimente notabile din istoria localității[[modificare](#) | [modificare sursă](#)]

Din documentele parohiei evanghelice reiese ca în anii 1713, 1714 și 1718 satul a fost bătut de ciumă, incendii și inundații. În anul 1740 a fost inundația cea mai mare a râului Tărlung, când strada Racheților, azi strada Tărlungului, a fost luată de apă, precum și prima clădire a școlii din localitate. În anul 1578, la 21 iunie, a izbucnit un incendiu atât de mare, încât a nimicit jumătate din sat.

Din documentele parohiei evanghelice reiese ca în anii 1713, 1714 și 1718 satul a fost bătut de ciumă, incendii și

inundații. În anul 1740 a fost inundația cea mai mare a râului Tărlung, când strada Racheților, azi strada Tărlungului, a fost luată de apă, precum și prima clădire a școlii din localitate. În anul 1578, la 21 iunie, a izbucnit un incendiu atât de mare, încât a nimicit jumătate din sat.

Complexul depresionar al Bârsei, în care este așezată și această localitate, a fost cândva un fund de mare, care treptat a fost umplut într-un timp îndelungat, cu aluviuni aduse de apele ce coborau din munți. Acest fapt a făcut ca în unele părți, depresiunea Bârsei să capete și un aspect mai neted, de câmpie. Această zonă de câmpie se întinde pe o distanță apreciabilă în jurul Carpaților de curbură. O parte a acestei câmpii o constituie și câmpia piemontană Săcele în care se încadrează sub aspect geomorfologic și relieful satului Tărlungeni.

În relieful satului Tărlungeni se disting două aspecte: în partea sudică este o zonă de contact dintre câmpia piemontană și masa orogenică. Satul este așezat tocmai în această arie geografică de legătură, delimitată în mod evident de râul Tărlung. Această zonă de contact dintre câmpie și munte, care nu depășește 700 m înălțime, este formată din roci care nu rezistă prea mult agenților externi, care sunt conglomeratele, gresiile, marnele. Cu cât ne îndepărtăm de această zonă, relieful devine mai neted și mai lin, caracteristic aspectului piemontan, cu o înclinare ușoară și o altitudine medie de 600 m (între 640 m și 520 m) – aceasta este a doua formă de relief ce caracterizează geografic comuna Tărlungeni.

În zona de câmpie formată din depunerea mai multor generații din conuri de dejecție, apa se găsește la o adâncime foarte mare din cauza straturilor dese de depuneri aluvionare permeabile. În localitate, care este așezată în zona de contact a câmpiei cu muntele, apa este la o adâncime mai mică.

Clima este în general umedă și rece, temperatura medie anuală fiind de 7.8 °C iar nivelul precipitațiilor anuale este de 747

mm. Temperatura este mai scăzută în luna februarie (-27 °C), și ridicată în luna august (+32.7 °C). Precipitațiile minime în luna februarie – 29.6 mm, și maxime în iunie – 124.8 mm. Grosimea stratului de zăpadă a variat între 3 și 33 cm. Cel mai timpuriu îngheț este la 21 septembrie și cel mai târziu la 24 mai. Brumele cad destul de timpuriu toamna și destul de târziu primăvara ca rezultat al curenților reci de pe valea Tărlungului. Vânturile bat mai mult primăvara, mai ales din direcția vest.

În cadrul satului Tărlungeni se disting trei perioade diferite: prima perioadă către anii 1950-1960, o a doua între 1960-1990 și o a treia după 1990:

Prima perioadă este marcată de cele două ocupații de bază: cultivarea terenului și creșterea animalelor, cu câteva activități secundare acestora și care denotă o stabilitate a populației în zonă, cu o creștere demografică constantă.

În a doua perioadă, cea colectivistă, prin pierderea dreptului de proprietate asupra terenului, se constată o migrare masivă a populației către zonele urbane ale județului și chiar ale țării. Este perioada cea mai dificilă, când generațiile tinere se pregătesc numai pentru industrie, cu intenția stabilirii domiciliului în orașe, iar în Tărlungeni se înregistrează o scădere treptată a populației cu domiciliul stabil.

În a treia perioadă prin dezvoltarea unor întreprinderi mici și mijlocii și reconstituirea dreptului de proprietate, se constată un fenomen invers. Muncitorii nu mai fac naveta din sat spre orașe, ci invers, o serie de muncitori din Brașov sau Săcele făcând naveta spre sat.

Tărlungeni face parte din Șapte Sate și prin extindere din Țara Bârsei, teritoriu care alături de zona Branului, a Făgărașului și a Sibiului erau denumite „mocănești”.

În activitatea de zi cu zi nu se mai păstrează portul tradițional, mocănesc și ceangăiesc, acestea mai putând fi văzute numai cu ocazia anumitor sărbători, când atât tinerii

cât și bătrânii îmbracă hainele tradiționale. Această abandonare a portului local (mocănesc) se datorează faptului că încă din perioada Primului Război Mondial, o parte dintre locuitorii satului au plecat în țară, adică în vechiul Regat, unde s-au îndeletnicit cu diferite munci: birjari în București, căruțași pe dubițele de pâine, iar o parte dintre ei se duceau ca baci și ciobani la turmele de oi din Dobrogea și Muntenia, unde prin forța împrejurărilor au abandonat portul mocănesc care reclama mai multă îngrijire și astfel au îmbrăcat costume din stofe de diferite culori, închise.

Cele două etnii care trăiesc și se împacă bine de sute de ani, români și maghiari, au reprezentative în momentul de față, dintre dansurile populare, călușarul și boricza. De când căminul cultural nu mai este condus de director cu normă întreagă, a scăzut și activitatea culturală. În momentul de față în Tărlungeni funcționează un singur cămin cultural, cu director retribuit în satul reședință. În acest moment singurele activități culturale care se desfășoară în căminul cultural sunt nunțile, balurile și alte mese festive și din când în când câte o proiecție de film, o adunare politică sau ședințe evanghelice făcute de misionari bapțiști.

În căminul cultural Tărlungeni își desfășoară activitatea și biblioteca comunala cu orar între 8-15, cu un număr de 12000 de volume și 700 de cititori.

În luna decembrie a anului 2014 se înființează grupul de tineri " Ecoul Ciucasului " , un grup ce are în vedere păstrarea tradițiilor și portului mocănesc, sub tutela Bisericii Ortodoxe " Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil " din sat.